REScoop.Vlaanderen

Federatie van verenigingen en coöperaties van burgers voor hernieuwbare energie
Molenstraat 2, Rotselaar 3110 – www.rescoopv.be – info@rescoopv.be - Contact :
Niko Deprez, voorzitter – telefoon 0477551307

AANMANING, aangetekend,
Aan de Vlaamse regering,
t.a.v. de heer Geert Bourgeois,
Minister-President van Vlaanderen,
Martelaarsplein 19 te 1000 Brussel

Rotselaar, 28 april 2016.

Geachte heer Minister-President,

Op zaterdag 13 juni 2015 heeft REScoop.Vlaanderen[1] de Vlaamse bevolking op de hoogte gesteld van het plaatsen van 7 merkpalen S-E, S-W, N-W en N-E voor afbakening van 3.900 km² op Vlaams grondgebied. De federatie claimt daarmee het recht van burgers om de wind te oogsten voor eigen gebruik. De huidige wetgeving maakt **burgerinitiatieven**[2] zo goed als onmogelijk omdat ontwikkelaars zich beroepen op zogenaamde 'grondrechten' of 'rechten van opstal'. Daarmee eigenen ontwikkelaars zich een natuurlijke rijkdom, een **gemeen goed** toe dat iedereen toebehoort. Dit zou de facto betekenen dat de wind geprivatiseerd wordt en dat baart ons grote zorgen voor de energietoekomst van onze kinderen. Zon en wind zijn immers onze enige grootschalige hernieuwbare energiebronnen die Vlaanderen rijk is, ze zijn van **strategisch belang** voor de lokale gemeenschap en moeten dus in eigen handen blijven. Dit kan enkel wanneer de overheid in haar beleid letterlijk en figuurlijk ruimte maakt voor **rechtstreekse burgerparticipatie**[3]. Dit principe werd ondertussen democratisch beslist en vastgelegd in provincieraadsbesluiten van de provincies Oost-Vlaanderen[4] en Limburg, en in gemeenteraadsbesluiten zoals in de Meetjeslandse concentratiegemeenten[5] Eeklo, Maldegem en Kaprijke.

De federatie herinnert U bij deze aan ons schrijven van 13 juni 2015 en van 29 oktober 2015 waarop we tot heden geen antwoord hebben ontvangen. REScoop.Vlaanderen engageert zich om werk te maken van **een gedragen ontwikkeling en exploitatie van windenergie op Vlaams grondgebied, gebaseerd op de internationaal erkende principes van coöperatief ondernemen**[6]. Wie het recht heeft om de wind te oogsten is een maatschappelijke keuze, wij vragen U hierbij om een duidelijke keuze te maken ten voordele van de burgers die U vertegenwoordigt, dit in navolging van eerdere democratische beslissingen van provincies en gemeenten. Meer en meer gemeenten tekenen immers de burgemeesterconvenant en maken transitieplannen (SEAP's). Om die te realiseren is er nood aan draagvlak bij de bevolking en aan toegang tot de beschikbare omgevingsenergie, vandaar de urgente van onze windclaim.

---

[1] www.rescoopv.be en https://www.youtube.com/watch?v=7gJpKb3kALg
[2] Burgerinitiatieven voor sociaal rechtvaardige energietransitie : http://www.rescoopv.be/images/Documenten_NL/Publicaties/Folders/flyer_rescoopbe2014def.pdf
[3] Draagvlak en lokale verankering via rechtstreekse burgerparticipatie : http://www.rescoopv.be/images/Documenten_NL/20141222_het_belang_van_rechtstreekse_participatie_-_notities.pdf en https://www.youtube.com/watch?v=ikhhriZby5U
[4] Oost-Vlaanderen : http://www.energielandschap.be/sites/default/files/u11/TOOLKIT.pdf
[5] Eeklo-Maldegem : http://www.oost-vlaanderen.be/documents/TH/3005535bijlage16%202014.02.17%20eeklogr%2017.02%20-%20visietekst.pdf
[6] De internationale coöperatieve principes www.ica.coop en http://www.coopkracht.org/images/phocadownload/brochure_icaprincipes2014_def.pdf

De federatie zal na ontvangst van een positief antwoord, of bij gebrek daaraan[7], vanaf 13 juni 2016 een **sociaal rechtvaardige energietransitie** organiseren in samenwerking met alle private, publieke en civiele actoren, door haar 'windrecht' eerlijk te delen met de actoren die over 'grondrechten' en/of 'vergunningen' beschikken voor de ontwikkeling en realisatie van windprojecten op Vlaams grondgebied. Daardoor verzekeren we **lokale verankering** en **rechtstreekse betrokkenheid** van de bevolking, versterken we het **draagvlak** voor de noodzakelijke energietransitie en creëren we **veerkracht** in onze samenleving.

Reeds op de klimaatconferentie in Cancun 2010 werd verwezen naar **resolutie 10/4** van de VN Mensenrechtenraad dat klimaatverandering direct en indirect een bedreiging is voor de mensenrechten van alle personen en samenlevingen in de wereld. Daarin is o.a. sprake van het recht op leven – huisvesting – gezondheid – zelfbeschikking – levensonderhoud. Vooral deze laatste twee spreken voor rechtstreekse burgerparticipatie als middel tot een **sociaal rechtvaardige energietransitie**[8]. Uiteindelijk zijn het vooral de burgers die de energietransitie betalen. Rechtstreeks als consumenten via onze energiefactuur, onrechtstreeks als belastingsbetalers en als spaarders. Dat geeft ons burgers het ethische recht om het mede-eigenaarschap van de hernieuwbare energie bronnen op te eisen. Daarom beschouwen we het oogsten van de omgevingsenergie voor eigen gebruik als een 'burgerrecht'.

Sinds onze brief van 13 juni 2015, en de herinnering van 29 oktober 2015 is er veel gebeurd. In december 2015 werd op de COP21 in Parijs internationaal beslist om de klimaatopwarming onder de 2°C te houden en uit voorzorgsprincipe te streven naar maximum 1,5°C. Dit betekent dat 2/3 van de gekende fossiele energievoorraden niet meer kunnen ontgonnen worden, met verregaande economische implicaties[9]. Een overheid heeft de plicht om haar bevolking daarop voor te bereiden en tegen de gevolgen ervan te beschermen. Dat kan door de burgers rechtstreeks toegang te verlenen tot de omgevingsenergie en zo te evolueren naar energiedemocratie. Daarom beschouwen we het oogsten van de omgevingsenergie voor eigen gebruik als een 'burgerrecht'.

We zijn ten zeerste bereid tot verdere toelichting en tot actieve medewerking aan een sociaal rechtvaardige energietransitie.

Ondertussen verblijven wij, mijnheer de Minister-President , met de meeste hoogachting,

Voor REScoop.Vlaanderen vzw
Niko Deprez, voorzitter; Jan De Pauw en Anton Gerits, ondervoorzitters.

Bijlagen: brief van 13 juni 2015, herinnering van 29 oktober 2015

CC : een kopie van dit schrijven wordt bezorgd aan de Gouverneurs van alle Vlaamse Provincies

[7] Op 1 juni 2016 zal de federatie haar 'windclaim' voor het burgerrecht om de omgevingsenergie in Vlaanderen te oogsten voor eigen gebruik beschouwen als een verworven burgerrecht in Vlaanderen, en zullen daaruit volgend niet langer spreken van een 'windclaim' maar van een 'windrecht'
[8] Energiedemocratie : https://www.youtube.com/watch?v=7gJpKb3kALg en https://rescoop.eu/energy-democracy
[9] http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/videozone/programmas/panorama/2.43825

REScoop.Vlaanderen

Federatie van verenigingen en coöperaties van burgers voor hernieuwbare energie
Molenstraat 2, Rotselaar 3110 – www.rescoopv.be – info@rescoopv.be - Contact :
Niko Deprez, voorzitter – telefoon 0477551307

HERINNERING, aangetekend,
Aan de heer Geert Bourgeois,
Minister-President van Vlaanderen,
Martelaarsplein 19
1000 Brussel

Rotselaar, 29 oktober 2015.

Geachte heer Minister-President,

Op zaterdag 13 juni 2015 heeft de federatie REScoop.Vlaanderen de Vlaamse bevolking op de hoogte gesteld van het plaatsen van 7 merkpalen S-E, S-W, N-W en N-E voor afbakening van 3.900 km² op Vlaams grondgebied. De federatie claimt daarmee het recht van burgers om lokaal de wind te oogsten voor eigen gebruik. De huidige wetgeving maakt **burgerinitiatieven**[1] zo goed als onmogelijk omdat projectontwikkelaars zich beroepen op zogenaamde grondrechten of rechten van opstal. Daarmee eigenen projectontwikkelaars zich een **gemeen goed** toe dat iedereen toebehoort. Dit zou de facto betekenen dat de wind geprivatiseerd wordt en dat baart ons grote zorgen voor onze toekomst en die van onze kinderen. Zon en wind zijn immers onze enige grootschalige hernieuwbare energiebronnen die Vlaanderen rijk is, ze zijn van **strategisch belang** voor onze gemeenschap en moeten dus in eigen handen blijven. Dit kan alleen als de overheid in haar beleid letterlijk en figuurlijk ruimte maakt voor **rechtstreekse burgerparticipatie**[2], zoals democratisch vastgelegd in provincieraadsbesluiten van de provincies Oost-Vlaanderen en Limburg.

De federatie herinnert U bij deze aan ons schrijven van 13 juni 2015 waarop we tot heden nog geen antwoord mochten ontvangen. REScoop.Vlaanderen wil haar engagement hard maken om te **zorgen voor een gedragen ontwikkeling en exploitatie van windenergie op Vlaams grondgebied, gebaseerd op de regels van eerlijke handel**[3] **in het kader van een sociaal rechtvaardige energietransitie**. Wie het recht heeft om de wind te oogsten is een maatschappelijke keuze, wij vragen U hierbij om een duidelijke keuze te maken ten voordele van de burgers die U vertegenwoordigt.

De federatie zal dit, na ontvangst van een positief antwoord, organiseren in samenwerking met alle private en publieke actoren in de sector, door dit windrecht eerlijk te delen met al diegenen die over grondrechten of vergunningen beschikken voor de ontwikkeling en realisatie van windprojecten op Vlaams Grondgebied. Daarmee zorgen we voor **lokale verankering** en **rechtstreekse betrokkenheid** van de bevolking waardoor het **draagvlak** versterkt wordt.

---

[1] Burgerinitiatieven voor sociaal rechtvaardige energietransitie :
http://www.rescoopv.be/images/Documenten_NL/Publicaties/Folders/flyer_rescoopbe2014def.pdf
[2] Draagvlak en lokale verankering via Rechtstreekse burgerparticipatie :
http://www.rescoopv.be/images/Documenten_NL/20141222_het_belang_van_rechtstreekse_participatie_-_notities.pdf en
https://www.youtube.com/watch?v=ikhhriZby5U
[3] De internationale coöperatieve principes www.ica.coop en
http://www.coopkracht.org/images/phocadownload/brochure_icaprincipes2014_def.pdf

Reeds op de klimaatconferentie in Cancun 2010 werd verwezen naar **resolutie 10/4** van de VN Mensenrechtenraad dat klimaatverandering direct en indirect een bedreiging is voor de mensenrechten van alle personen en samenlevingen in de wereld. Daarin is o.a. sprake van het recht op leven – huisvesting – gezondheid – zelfbeschikking – levensonderhoud. Vooral deze laatste twee spreken voor rechtstreekse burgerparticipatie als middel tot een **sociaal rechtvaardige energietransitie**[4]. In geval van afwijzing van deze claim, dringen we aan op overleg voor het bespreken van mogelijke alternatieven. In een democratie moet de vraag gesteld worden waarom de Vlaamse burgers en huishoudens de rechtstreekse toegang tot het gebruik van hun wind als gemeen goed de facto ontzegd wordt, en in hoeverre daarmee haar universele rechten worden geschonden. Deze vraag zal desnoods worden overgemaakt aan de Raad van State, Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en elke andere jurisdictie op regionaal, nationaal of internationaal vlak om zich uit te spreken over deze kwestie.

Sinds onze brief van 13 juni 2015 is er veel gebeurd, REScoop werd door de Sociale Innovatiefabriek en de lezers van de Standaard uitgeroepen tot '**radicale vernieuwers 2015**', en doen opeenvolgende maatregelen de **energiefactuur** voor Vlaamse huishoudens in 2015 met 40% stijgen. Als de burger de energietransitie moet betalen dan heeft de burger ook recht om zijn energievoorziening in eigen handen te nemen. Met de aangekondigde '**fastlane**' streeft de Vlaamse regering naar een verdubbeling van onshore windenergie in Vlaanderen tegen 2020 wat een **draagvlak** bij de bevolking zal vergen.

In afwachting van uw antwoord, verblijven wij, mijnheer de Minister-President , met de meeste hoogachting,

Voor REScoop.Vlaanderen vzw
Niko Deprez, voorzitter; Jan De Pauw en Anton Gerits, ondervoorzitters.

Bijlagen: brief van 13 juni 2015

CC : een kopie van dit schrijven wordt bezorgd aan de Gouverneurs van alle Vlaamse Provincies

[4] Energiedemocratie : https://www.youtube.com/watch?v=7gJpKb3kALg en https://rescoop.eu/sites/default/files/energy-democracy.pdf

Bijlage :

REScoop.Vlaanderen

Federatie van verenigingen en coöperaties van burgers voor hernieuwbare energie
Molenstraat 2, Rotselaar 3110 – www.rescoopv.be – info@rescoopv.be
Contact : Niko Deprez, voorzitter – telefoon 0477551307

AANGETEKEND,
Aan de heer Geert Bourgeois,
Minister-President van Vlaanderen,
Martelaarsplein 19
1000 Brussel

Rotselaar, 13 juni 2015.

Geachte heer Minister-President,

Op zaterdag 13 juni 2015 zal de federatie REScoop.Vlaanderen de Vlaamse bevolking op de hoogte stellen van het plaatsen van 7 merkpalen S-E, S-W, N-W en N-E voor afbakening van 3.900 km3 op Vlaams grondgebied.

Op grond van artikel 714 van het Burgerlijk Wetboek, in het bijzonder betreffende omgang met de res nullius, claimt de federatie *alle gebruiks- en exploitatierechten van elke windverplaatsing in een luchtlaag van 200 m dikte direct boven het grondniveau van het Vlaamse grondgebied*. *Deze rechten betreffen uitdrukkelijk de productie van elektrische, mechanische of thermische energie door opvang, opslag en de transformatie of elk ander gebruik van de elementen in beweging of passage in de betreffende luchtlagen.*

Een kaart met positie van de merkpalen en hun Lambert coördinaten alsook de basisargumenten die onze actie rechtvaardigen, vindt U in bijlage[1]. Graag hadden wij van U binnen de drie maand geweten of U een positief gevolg kan geven aan onze vraag voor het toekennen van het windrecht[2] – het gebruiksrecht op de wind – betreffende de uitbating van deze luchtlagen. REScoop.Vlaanderen wil met deze claim haar engagement hard maken om te **zorgen voor een ontwikkeling en exploitatie van windenergie op Vlaams grondgebied, gebaseerd op de regels van eerlijke handel[3] in het kader van een sociaal rechtvaardige energietransitie**. Wie het recht heeft om de wind te oogsten is een maatschappelijke keuze, wij vragen U hierbij om een duidelijke keuze te maken ten voordele van de burgers die U vertegenwoordigt.

De federatie zal dit, na ontvangst van een positief antwoord, organiseren in samenwerking met alle private en publieke actoren in de sector, door dit windrecht eerlijk te delen met al diegenen die over grondrechten of vergunningen beschikken voor de ontwikkeling en realisatie van windprojecten.

In geval van afwijzing van deze claim, zal de vraag gesteld worden waarom de Vlaamse burgers en huishoudens de toegang tot het gebruik van hun wind als gemeen goed de facto ontzegd wordt, en in hoeverre daarmee haar universele rechten worden geschonden. Deze vraag zal worden overgemaakt aan de Raad van State, Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en elke andere jurisdictie op regionaal, nationaal of internationaal vlak om zich uit te spreken over deze kwestie.

In afwachting van uw antwoord, verblijven wij, mijnheer de Minister-President , met de meeste hoogachting,

Voor REScoop.Vlaanderen vzw
Niko Deprez, voorzitter; Jan De Pauw en Anton Gerits, ondervoorzitters.

Niko Deprez
voor REScoop.be

Bijlagen: kaart met coördinaten merkpalen; bericht aan de bevolking; Toelichting bij de windclaim
CC : een kopie van dit schrijven wordt bezorgd aan de Gouverneurs van alle Vlaamse Provincies

---

[1] *memorandum 2014 – "kiezen voor een actieve rol van de burger in de energietransitie"*
http://www.rescoopv.be/images/Documenten_NL/memorandum%20van%20rescoop.be%202014.pdf

[2] *Nu wordt het gebruiksrecht stilzwijgend toegekend aan degene die over de grondrechten beschikt via de vergunningsprocedures. Daardoor wordt de burger buitenspel gezet bij het ontwikkelen en exploiteren van een gemeen goed, en veroordeeld om de impact van projectontwikkelaars op hun omgeving te ondergaan, nochtans is de wind van iedereen.*

[3] De internationale coöperatieve principes www.ica.coop en
http://www.coopkracht.org/images/phocadownload/brochure_icaprincipes2014_def.pdf

Bijlage : locaties windclaim REScoop.Vlaanderen

In het weekend van zaterdag 13 juni 2015 zal de federatie REScoop.Vlaanderen de Vlaamse bevolking op de hoogte stellen van het plaatsen van 5 merkpalen S-E, S-W, N-W en N-E voor afbakening van 3.900 km3 op Vlaams grondgebied. Daarmee claimt de federatie ***op grond van artikel 714 van het Burgerlijk Wetboek, in het bijzonder betreffende omgang met de res nullius***, het gebruiksrecht van de wind namens de Vlaamse burgers en huishoudens. Want de wind is van iedereen. **De uitbating van windenergie moet voortaan steunen op de regels van eerlijke handel om een sociaal rechtvaardige energietransitie mogelijk te maken.**

Grenspaal West DE PANNE
Coördinaten N 51° 05 59 N - O 2° 34 48 – West-Vlaanderen
De Panne Esplanadeplein - naast het standbeeld van Leopold I - ZA om 10u
Actie : BEAUVENT cvba – Niko Deprez - 0477551307

Grenspaal Noord-West WATERVLIET
Coördinaten N 51° 16 84 - O 3° 41 21 – Oost-Vlaanderen
Watervliet Maagd Van Gent - aan de Grenspaal - ZA om 10u
Actie : VOLTERRA cvba so – Marc De Vos – 0475498443 en
ENERGENT – John Vandaele - 0473766755

Grenspaal Noord-Oost TURNHOUT
Coördinaten N 51° 24 00 - O 4° 56 03 - Antwerpen
Weelde-Statie (Ravels) - grensovergang fietspad Bels Lijntje – ZO om 12u30
Actie : CAMPINA Energie cvba – Wout Baert - 0478 29 26 34

Grenspaal Oost MAASMECHELEN
Coördinaten N 50° 55 49 - O 5° 43 51 - Limburg
Schoorstraat 113 (Uikhoven) café Udec-Hove – ZA om 11u00
Actie : BRONSGROEN cvba so – Anton Gerits – 0494570965

Grenspaal Zuid OVERIJSE
Coördinaten N 50° 44 49 - O 4° 34 19 – Vlaams-Brabant
Waversesteenweg 370 (Tombeek) thv garage Leroux - ZA om 14u00
Actie : ECOPOWER cvba – Dirk Vansintjan – 0486392212 en
PAJOPOWER cvba so – Bruno Moens – 0491145962

Kaart windclaim 13 juni 2015

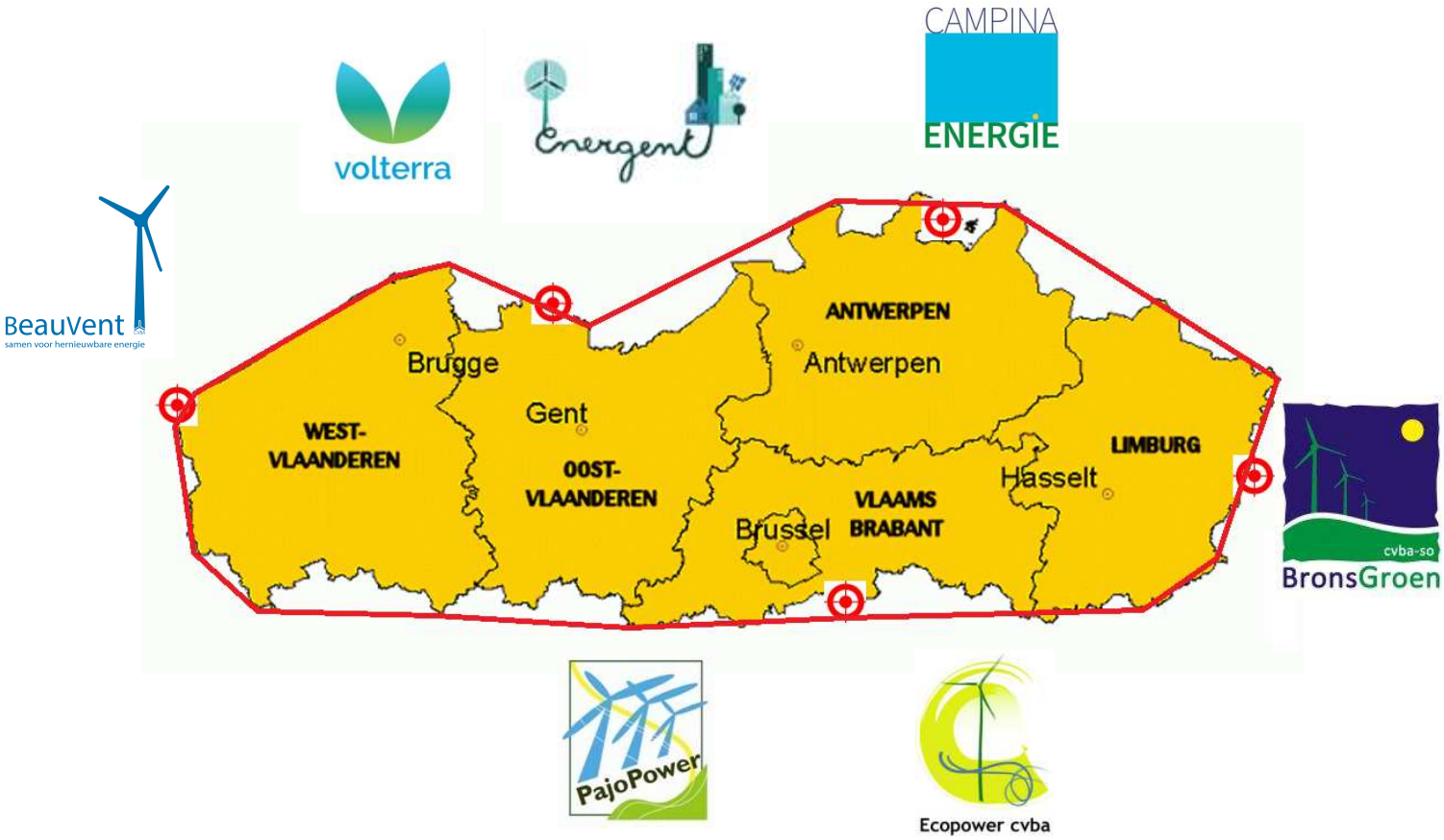

RESCOOP.
VLAANDEREN
Federatie van verenigingen en coöperaties van burgers voor hernieuwbare energie

Vlaamse federatie van verenigingen en coöperaties van burgers voor hernieuwbare energie : www.rescoopv.be – info@rescoopv.be

Niko Deprez: 0477551307 – Jan De Pauw: 0484656022 – Anton Gerits: 0494570965